

หมวกเปียว: วิธีการผลิตหมวกใบลานเพื่อการส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น
กรณีศึกษา: กลุ่มหมวกเปียวใบลาน หมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านโคกลาน
ตำบลบ้านราม อำเภอสทิงพระ จังหวัดนครศรีธรรมราช
MUAK PIEO: A METHOD OF MAKING A PALM LEAVES HAT FOR
THE PURPOSE OF PROMOTING LOCAL OCCUPATION. A CASE STUDY:
PALM LEAVES HAT GROUP MOO. 8 BAN COK LAN COMMUNITY,
BAN RAM SUB-DISTRICT, HUA SAI DISTRICT,
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

อัยลดา เหมทานนท์
จิตติมา คำรงวัฒนะ
อุดมศักดิ์ เดโชชัย
เดโช แชนน้ำแก้ว

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการผลิตหมวกใบลาน วิธีการผลิต และแนวทางส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นการผลิตหมวกใบลาน กรณีศึกษา: กลุ่มหมวกเปียวใบลาน หมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านโคกลาน ตำบลบ้านราม อำเภอสทิงพระ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัญหาการผลิตหมวกใบลาน กรณีศึกษา: กลุ่มหมวกเปียวใบลาน หมู่ที่ 8 ตำบลชุมชนบ้านโคกลาน ตำบลบ้านราม อำเภอสทิงพระ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า 1.1) ขาดแคลนใบลาน 1.2) ขาดแคลนช่างฝีมือ 1.3) สมาชิกมีอาชีพหลักอื่น ๆ จึงยากต่อการบริหารจัดการกลุ่ม 1.4) สินค้ายังไม่เป็นที่รู้จัก 1.5) ปัญหาจากการกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง 1.6) รูปทรงไม่ทันสมัย 2) วิธีการผลิตหมวกใบลาน กรณีศึกษา: กลุ่มหมวกเปียวใบลาน หมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านโคกลาน ตำบลบ้านราม อำเภอสทิงพระ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า มี 2 ขั้นตอน คือ 2.1) การเตรียมวัตถุดิบ และอุปกรณ์ ประกอบด้วย ใบลาน ด้ายสำหรับเย็บหมวกเปียว เข็มหมุด/เข็มเย็บผ้า และหวาย เป็นต้น 2.2) ขั้นตอนการทำหมวกเปียว พบว่ามีขั้นตอนการเริ่มตั้งแต่การสานโครง สานหมวก ร้อยหวาย ตกแต่ง และเก็บไว้ในที่แห้ง 3) แนวทางส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นการผลิตหมวกใบลาน กรณีศึกษา: กลุ่มหมวกเปียวใบลาน หมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านโคกลาน ตำบลบ้านราม อำเภอสทิงพระ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า

มีแนวทางส่งเสริมดังนี้ คือ 3.1) มีแนวทางในการส่งเสริมด้านการพัฒนาอาชีพ 3.2) มีแนวทางส่งเสริมด้านการตลาด 3.3) มีแนวทางส่งเสริมด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ 3.4) มีแนวทางการส่งเสริมความรู้เพิ่มเติม

คำสำคัญ: หมวกเปี้ยว, หมวกใบลาน, ใบลาน, การส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research article were to study the problem of making a Palm Leaves Hat, A Method of making a Palm Leaves Hat, and Guidelines for promoting local occupation to making a Palm Leaves Hat. A Case Study: Palm Leaves Hat Group Moo. 8 Ban Cok Lan Community, Ban Ram Sub-District, Hua Sai District, Nakhon Si Thammarat Province Thailand. This research had used the qualitative research method. The Results of the research found that 1) The problem of making a Palm Leaves Hat. A Case Study: Palm Leaves Hat Group Moo. 8 Ban Cok Lan Community, Ban Ram Sub-District, Hua Sai District, Nakhon Si Thammarat Province Thailand. It was found that; 1.1) Shortage of Palm leaves. 1.2) Shortage of artisans. 1.3) Members have other core occupations, so it is difficult to manage the group. 1.4) The product is not yet known. 1.5) Problems with pressing prices from middlemen. 6) Non-fashionable shape. 2) A Method of making a Palm Leaves Hat. A Case Study: Palm Leaves Hat Group Moo. 8 Ban Cok Lan Community, Ban Ram Sub-District, Hua Sai District, Nakhon Si Thammarat Province Thailand. It was found that there are 2 stages: 2.1) Preparation of raw materials and equipment including Palm leaves, threads for sewing hats, pins/needles, sewing needles and rattan, etc. 2.2) The process of making hats has been found to start from weave the frame. Decorate and store in a dry place. 3) Guidelines for promoting local occupation to making a Palm Leaves Hat. A Case Study: Palm Leaves Hat Group Moo. 8 Ban Cok Lan Community, Ban Ram Sub-District, Hua Sai District, Nakhon Si Thammarat Province Thailand. It has been found that there are guidelines for promotion as follows; 3.1) There are guidelines for promoting career development. 3.2) There are ways to promote marketing. 3.3) There are guidelines for promoting product models. 3.4) There are guidelines for promoting additional knowledge.

Keywords: Muak Pieo, Palm Leaves Hat, Palm Leaves, Promoting Local Occupation

บทนำ

การยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการส่งเสริมอาชีพของคนในท้องถิ่นซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นถือเป็นความรู้ทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า เพราะเป็นรากฐานของสังคมที่มีการสั่งสมสืบทอดมา เป็นความรู้ที่อยู่กับตัวคนและติดแผ่นดิน คือสะท้อนถึงวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คน ซึ่งเกิดจากการปรับตัวให้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมให้อยู่ได้อย่างปกติ ทั้งในด้านปัจจัยสี่ ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตของคนไทยซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ จึงมีส่วนสำคัญในการกำหนดวิถีการกินอยู่หรือภูมิปัญญาไทยให้มีความหลากหลายไปตามภูมินิเวศน์ของภาคต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ในการจัดการระบบความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติ และคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ ให้เอื้อต่อการดำรงชีวิต (อานันท์ กาญจนพันธุ์, 2544)

หมวกใบลาน (เปี้ยว) เป็นอุปกรณ์กันแดด กันฝน อยู่คู่กับชาวนาในอำเภอหัวไทร และลุ่มน้ำปากพนังมาแสนนาน ภูมิปัญญาชิ้นนี้ ได้รับการถ่ายทอดขั้นตอนการผลิตด้วยมือ จากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบันเดี๋ยวนี้อุปกรณ์จักรอุตสาหกรรมได้สร้างงานชิ้นอื่นมาทดแทน มีน้ำหนักเบา สะดวกกับการสวมใส่ กันแดดกันฝนเป็นผลกระทบที่ทำให้หมวกเปี้ยวใบลาน ได้รับความนิยมลดน้อยลงบ้าง แต่ช่างพื้นบ้านก็ยังสามารถดำรงชีพอยู่ได้ บ้านโคกลาน หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านราม บ้านนี้มีต้นลานมาก ชาวบ้านสมัยก่อนจึงแปรรูปทรัพยากรนี้โดยนำใบลานมาสานเป็นหมวก แต่ภาษาถิ่นนี้เรียกว่า “เปี้ยว” ณ จุดนี้ถือเป็นแหล่งกำเนิดมาช้านานแล้ว เนื่องจากชาวบ้านได้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิต มีขั้นตอนและวิธีการผลิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มีการคิดรูปแบบ และการคิดประดิษฐ์ลวดลายที่สวยงาม จึงทำให้หัตถกรรมหมวกเปี้ยวใบลานได้รับการสนับสนุน ด้านงบประมาณและองค์ความรู้จากองค์กรภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้หัตถกรรมหมวกเปี้ยวใบลานยังมีคุณค่าทางด้านเศรษฐกิจซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน และยังมีการสืบทอดหัตถกรรมแขนงนี้จนเป็นที่รู้จักของผู้คนทั้งในและจังหวัดใกล้เคียง (สมปฤดี เสนเดช, 2561)

กลุ่มหมวกเปี้ยว บ้านโคกลาน ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านราม อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 8 กิโลเมตร กลุ่มหมวกเปี้ยวใบลานได้รับการสนับสนุนจากกรมป่าไม้ ตามโครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม ใน พ.ศ. 2545 ได้รับงบประมาณจากกรมป่าไม้เป็นเงิน 20,000 บาท กลุ่มหมวกเปี้ยวใบลาน มีสมาชิกทั้งหมด 23 คน นอกจากทางกรมป่าไม้จะให้การสนับสนุนแล้ว ทางศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอหัวไทร ได้เข้ามาให้การเรียนรู้ในเรื่องกระบวนการกลุ่ม และออกแบบผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นการพัฒนารูปแบบเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับตัวผลิตภัณฑ์ ทางกลุ่มหมวกเปี้ยวใบลานบ้านโคกลาน คือ รากฐานสำคัญของกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจของคนในชุมชนได้ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวนาบ้านโคกลาน

ดังนั้นผู้วิจัยต้องการศึกษาเรื่อง หมวกเปียวโบราณ : วิธีการผลิตหมวกโบราณเพื่อการส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น กรณีศึกษา: กลุ่มหมวกเปียวโบราณ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านราม อำเภอสว่างวีระ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผลของการศึกษาจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ ส่งเสริม และพัฒนามรดกหัตถกรรมโบราณให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการผลิตหมวกโบราณ กรณีศึกษา : กลุ่มหมวกเปียวโบราณหมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านโคกลาน ตำบลบ้านราม อำเภอสว่างวีระ จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาวิธีการผลิตหมวกโบราณ กรณีศึกษา : กลุ่มหมวกเปียวโบราณหมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านโคกลาน ตำบลบ้านราม อำเภอสว่างวีระ จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นการผลิตหมวกโบราณ กรณีศึกษา : กลุ่มหมวกเปียวโบราณ หมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านโคกลาน ตำบลบ้านราม อำเภอสว่างวีระ จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงประยุกต์ (Applied Research) เน้นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร การจัดกระบวนการวิจัยด้วยการพรรณนา และการบูรณาการข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. ประชากร

กลุ่มที่ 1 สมาชิกกลุ่มหมวกเปียวโบราณ/ผู้ประกอบการผลิต กลุ่มหมวกเปียวโบราณจำนวน 7 คน ได้แก่ 1) นางเสียน เสนเดช 2) นางจำเริญ ขำเกิด 3) นางสมศรี ชุมเพชร 4) นางนุ้ม มีแก้ว 5) นางสาวกัญญารัตน์ ชุมนุ่น 6) นางอรุณ เพชรชูช่วย และ 7) นางสาวสุภาภรณ์ ชื่นคง

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ส่งเสริมการผลิตการทำหมวกเปียว มีจำนวน 5 คน ได้แก่ 1) นายปักฉิน หนูแก้ว ผู้ใหญ่บ้าน 2) นายวิรัตน์ เลาหะสรายุ ปราชญ์ชาวบ้าน 3) นายสมโชค เกิดวัน นายกองคํการบริหารส่วนตำบลบ้านราม 4) นายโกวิทย์ ชูจันทร์ทอง นักพัฒนาชุมชนตำบลบ้านราม 5) นางสาวรัฐญา จันทน์ใหม่ นักวิชาการเกษตร

2. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือรวบรวมข้อมูลจะใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ไม่มีโครงสร้างที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเอง ได้จากการศึกษาเอกสารและแนวคิดต่าง ๆ เพื่อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การศึกษาค้นนี้มีเครื่องมือดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้เตรียมตัวศึกษา ทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นที่สำคัญให้ตรงตามวัตถุประสงค์

2.2 ใช้แบบสัมภาษณ์ หรือแนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้เข้าไปสัมภาษณ์ในแต่ละกลุ่ม โดยแรก ๆ จะมีการแนะนำตัวเองเพื่อให้ผู้ที่เราจะสัมภาษณ์ได้ทราบ และบอกวัตถุประสงค์ที่จะมาสัมภาษณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 กรณี

3.1 กรณีจากเอกสาร

3.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 เอกสารที่ได้รับจากกลุ่มหมวกเปียวโบราณ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านราม อำเภอสว่างวีระ จ.สุรินทร์

3.2 กรณีการลงภาคสนาม

3.2.1 ผู้ศึกษาได้ประสานงานกับกลุ่มหมวกเปียวโบราณ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านราม อำเภอสว่างวีระ จ.สุรินทร์

3.2.2 ในวันที่สัมภาษณ์ผู้ศึกษาได้ไปชี้แจงเกี่ยวกับการตอบแบบสัมภาษณ์ และแจกแจงแบบสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3.2.3 เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสัมภาษณ์ครบแล้ว ผู้ศึกษาจึงเก็บแบบสัมภาษณ์ ทำการตรวจสอบความเรียบร้อย อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์ คือ การจดบันทึก เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว สุดท้ายก็กลับมาเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์พรรณนา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากเอกสาร และข้อมูลจากภาคสนามแล้วผู้ศึกษาจึงนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการสัมภาษณ์มารวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นก็นำแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีพรรณนา

ผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาการผลิตหมวกโบราณ กรณีศึกษา: กลุ่มหมวกเปียวโบราณ หมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านโคกลาน ตำบลบ้านราม อำเภอสว่างวีระ จ.สุรินทร์

1.1 ปัญหาอุปสรรค และวัตถุดิบ พบว่า การขาดแคลนวัตถุดิบ เนื่องจากโบราณที่มีคุณภาพเหมือนกับในอดีตลดน้อยลง เพราะต้นลานในพื้นที่ต่าง ๆ โดนตัดทำลายลงเป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีการบุกรุกพื้นที่ของกลุ่มนายทุน มีการกว้านซื้อที่ดินเพื่อสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้าง มีการตัดไม้ไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ ที่ทำรายได้มากกว่า ในส่วนของต้นที่ยังคงเหลืออยู่ยังเจริญเติบโตไม่เต็มที่ ไม่สามารถนำมาเป็นวัตถุดิบได้ อีกอย่างต้นลานเป็นต้นไม้ที่ขึ้นเองธรรมชาติออกผลผลิตตามฤดูกาลจึงทำให้วัตถุดิบขาดแคลนไม่เพียงพอต่อความต้องการ

ในส่วนวัตถุดิบที่มีอยู่ก็ไม่เพียงพอเนื่องจากใบลานที่นำใช้ทำหมวกต้องอาศัยกรรมวิธีทางธรรมชาติโดยการตากแดด จึงจะมีเรื่องของฤดูกาลเข้ามามีผลต่อการทำผลิตภัณฑ์ด้วย

1.2 ปัญหาในการทำหมวกเปียวใบลาน พบว่า มีปัญหาทางด้านช่างฝีมือในการผลิตไม่เพียงพอกับการผลิต ซึ่งภูมิปัญญาการทำหมวกเปียวใบลานเป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น แต่ปัจจุบันคนรุ่นหลังไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร ช่างฝีมือส่วนใหญ่จึงเป็นผู้สูงอายุ ส่งผลให้การผลิตหมวกเกิดความล่าช้า กรณีที่มีการสั่งซื้อสินค้าเข้ามาจำนวนมาก ผู้ผลิตอาจจะไม่สามารถผลิตได้ทันต่อรายการสั่งซื้อนั้น ๆ ได้ ประกอบกับการทำหมวกใบลานยังต้องใช้ใบลานและหวายเป็นวัตถุดิบหลัก ซึ่งวัตถุดิบทั้งสองเป็นวัตถุดิบจากธรรมชาติบางครั้งหากเกิดความล่าช้า หรือผู้ผลิตไม่มีความชำนาญพออาจส่งผลให้วัตถุดิบที่เตรียมไว้ขึ้นรา และอิเหนา ไม่สามารถนำมาใช้ผลิตหมวกได้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่งในการผลิตหมวกใบลาน

1.3 ปัญหาด้านการรวมกลุ่มหมวกเปียวใบลาน พบว่า มีปัญหาทางด้านสมาชิกมีอาชีพหลัก คือ การทำนา และทำสวน ซึ่งทำให้การรวมกลุ่มทำหมวกเปียวใบลาน จึงไม่มีความพร้อมเท่าที่ควรเพราะสมาชิกบางคนติดภารกิจ หรือธุระส่วนตัวจึงทำให้ไม่มีความพร้อมเท่าที่ควรกลุ่มจึงไม่มีความเจริญเติบโตเท่าที่ควร

1.4 ปัญหาด้านการตลาด พบว่า สมาชิกของกลุ่มไม่มีประสบการณ์ในด้านการจัดตลาดเพื่อรองรับสินค้าของกลุ่ม จึงทำให้ไม่มีการกระจายสินค้าที่ดี และยังส่งผลให้สินค้าของกลุ่มไม่เป็นที่รู้จักของตลาด และตลาดยังไม่มีหลากหลาย จึงส่งผลให้กลไกการตลาดของกลุ่มผู้ผลิตหมวกเปียวใบลานไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น

1.5 ปัญหาการกตราคาจากพ่อค้าคนกลาง พบว่า กลุ่มได้มีการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มให้แก่พ่อค้าคนกลาง เนื่องจากทำให้กลุ่มได้มีการจำหน่ายสินค้าที่มีความสะดวกและรวดเร็ว ผู้ผลิตบางรายจึงนิยมจำหน่ายสินค้าผ่านพ่อค้าคนกลางมากกว่าจะส่งให้กลุ่มนำไปจำหน่ายเอง จึงทำพ่อค้าคนกลางกตราคาสินค้าทำให้ได้ราคาต่ำ แต่สมาชิกกลุ่มบางรายเลือกวิธีนี้เพราะเป็นวิธีที่สะดวกและจำหน่ายสินค้าได้เร็วกว่า

1.6 ปัญหารูปแบบผลิตภัณฑ์หมวกเปียวใบลาน พบว่า สมาชิกไม่มีความรู้และความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบหมวกเปียวใบลาน ซึ่งทำให้หมวกใบลานมีรูปทรงหรือรูปแบบที่ไม่สะดุดตาแก่ผู้ซื้อ หากกลุ่มผู้ผลิตหมวกใบลานมีการออกมาแบบที่แปลกใหม่ จะทำให้สินค้าของกลุ่มผู้ผลิตเป็นที่น่าสนใจจากลูกค้า และเป็นที่ต้องการของท้องตลาดหรือที่เป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้น

ภาพที่ 1 แสดงต้นลานที่เติบโต
ไม่ทันต่อการที่จะมาทำการผลิต
หมวกเปียวโบราณ

ภาพที่ 2 แสดงปัญหาด้าน
ช่างฝีมือในการผลิตซึ่งส่วนใหญ่
เป็นผู้สูงอายุที่ว่างจากงานประจำ

ภาพที่ 3 แสดงหมวกเปียวที่วาง
จำหน่ายตามร้านค้าชุมชน

2. วิธีการผลิตหมวกโบราณ กรณีศึกษา: กลุ่มหมวกเปียวโบราณ หมู่ที่ 8 ชุมชนบ้าน
โคกลาน ตำบลบ้านราม อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

2.1 การเตรียมวัตถุดิบ และอุปกรณ์ พบว่า วัตถุดิบ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต
หมวกเปียวโบราณมีทั้งหมด 4 ประเภท คือ

2.1.1 ใบลานนั้นจะต้องเป็นใบลานที่แก่จัดจะมีความเหนียว รูปทรงที่ออกมา
จะมีความสวยงาม และมีอายุการใช้งานที่นาน

2.1.2 ด้ายสำหรับเย็บหมวกเปียวจะใช้เชือกไนลอนที่มีขนาด 2 มิลลิเมตร ซึ่ง
จะเป็นขนาดเล็กที่สุดของเชือกไนลอน สำหรับสีของเชือกนั้นจะต้องใช้สีแดง การที่เลือกใช้
เชือกไนลอน เพราะเชือกไนลอนมีความคงทนกว่าด้าย

2.1.3 เข็มหมุด/เข็มเย็บผ้า หาซื้อได้ตามร้านขายอุปกรณ์การตัดเย็บเสื้อผ้า
ซึ่งขั้นตอนที่จะใช้เข็มหมุด/เข็มเย็บผ้า หลังจากที่ยื่นรูปทรงหมวกเปียวโบราณ เพราะต้องทำให้
เกิดการตรึงของใบลาน เพื่อให้ใบลานเย็บติดกัน

2.1.4 หวาย ใช้หวายหินซึ่งเป็นหวายที่เส้นเล็ก จะมีราคาประมาณ 200 บาท
และจะหาซื้อได้ตามท้องตลาดทั่วไป การนำหวายมาทำหมวกเปียวโบราณนั้นจะต้องมี
เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 45 - 50 เซนติเมตร และมีความยาวประมาณ 145 - 150 เซนติเมตร

ภาพที่ 4 แสดงใบลานตากแห้ง

ภาพที่ 5 แสดงเชือกไนลอนที่เป็น
ด้ายแดง

ภาพที่ 6 แสดงเข็มหมุด

ภาพที่ 7 แสดงเข็มเย็บผ้า

ภาพที่ 8 แสดงหวายหิน

2.2 ขั้นตอนการทำหมวกเปียว พบว่า ขั้นตอนการทำหมวกเปียว ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน

2.2.1 การสานโครง เริ่มจากการนำโบลานที่ตากแห้งแล้วมาแช่น้ำเพื่อให้เกิดความนิ่มและเหนียว เพื่อไม่ให้เกิดความแตกขาดในการเย็บ ตัดโบลานความยาวประมาณ 60 เซนติเมตร แยกโบลานออกเป็น 2 ซีกให้ก้านติดทั้ง 2 ซีก จุดกลางของแต่ละใบใช้เข็มร้อยกัน 3 คู่ ให้อยู่ในลักษณะกรวยใช้เข็มร้อย ส่วนแหลมจะเป็นหัว และนี่เป็นส่วนโครงในการทำขั้นตอนต่อไป

2.2.2 การสานหมวกเปียว ในการตัดโบลานยาวประมาณ 30 เซนติเมตร สอดให้ทับกับใบแรกใช้เข็มหมุดกลัดให้ติดกันสอดให้รอบรอบต่อไปตัดโบลานให้มีขนาดสั้นกว่ารอบที่ผ่านมาใช้เข็มหมุดกลัดไว้ทำแบบนี้ประมาณ 4 รอบ ตรงแนวเข็มหมุดใช้ด้ายแดงในการเย็บจากนั้นถอดเข็มหมุดออก

2.2.3 การร้อยหวาย การนำหวายมาผ่าซีกออกเป็น 2 ซีก แล้วนำมาหวายในแต่ละซีกไปประกบริมหมวก ซึ่งการประกบต้องประกบทั้งด้านนอก และด้านใน แล้วนำด้ายแดงผูกให้รอบ

2.2.4 การตกแต่งหมวกเปียวโบลาน เริ่มต้นจากการตัดแต่งปลายหมวก เนื่องจากโบลานมีความยาวไม่เท่ากันจึงต้องตัดแต่งให้สวยงาม และจากนั้นนำด้ายสีแดงมาถักบนหมวกเพื่อให้เกิดความสวยงาม

2.2.5 การเก็บรักษา มี 2 วิธี 1) ใช้น้ำมันยางทาที่ตัวหมวกเปียวเพื่อป้องกันการเกิดเชื้อราและ 2) การเก็บหมวกเปียวไว้ในที่แห้งอย่าให้โดนน้ำ เพราะโบลานจะผุง่าย

ภาพที่ 9 แสดงการสานโครง

ภาพที่ 10 แสดงการสานหมวกเปีย

ภาพที่ 11 แสดงการร้อยหวาย

ภาพที่ 12 แสดงการตกแต่งหมวก

ภาพที่ 13 แสดงการเก็บรักษา

3. แนวทางส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นการผลิตหมวกใบลาน กรณีศึกษา: กลุ่มหมวกเปียใบลาน หมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านโคกลาน ตำบลบ้านราม อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

3.1 แนวทางการส่งเสริมด้านการพัฒนาอาชีพ พบว่า ส่งเสริมให้สมาชิกของกลุ่มยึดหลักตาม กฎระเบียบของกลุ่มอย่างเคร่งครัดและให้เป็นไปตาม แบบแผน ควรมี การบริหารงาน ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้จากสมาชิกในกลุ่มและบุคคลภายนอกจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกในการปรับปรุงผลิตภัณฑ์

3.2 แนวทางส่งเสริมด้านการตลาด พบว่า การหาแหล่งจำหน่าย หรือตลาด เพิ่ม ทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ตามสื่อต่าง ๆ และในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้ง การกระจายสินค้า การกำหนดราคาสินค้า หรือการนำสินค้าไปออกบูทจัดแสดงสินค้า OTOP รูปแบบการจัดการเครือข่ายการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยความร่วมมือกับเครือข่ายต่าง ๆ ภายในจังหวัด

3.3 แนวทางส่งเสริมด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ พบว่า การให้ความรู้แก่สมาชิกในกลุ่มในเรื่องการผลิตผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการผลิตที่ทันสมัยตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้า หรือ การจัดให้วิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในการออกแบบ ลวดลาย บรรจุภัณฑ์ มาให้ความรู้ เพื่อความหลากหลายของสินค้า และรูปแบบ การสร้างเครือข่ายโดยการหาหน่วยงานราชการที่ จะเข้ามาให้ความรู้ในด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในงานอื่น ๆ

3.4 แนวทางส่งเสริมด้านความรู้แก่คนในชุมชน พบว่า ในแนวทางส่งเสริมด้านความรู้แก่คนในชุมชน โดยการจัดอบรมระดมความคิดความรู้ของคนในชุมชน โดยมีทางภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนด้านความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มอาชีพและสมาชิก ภายในกลุ่มอาชีพจากปัญหาด้านการผลิตทั้งในเรื่องของปริมาณการผลิตให้ทันต่อความต้องการของลูกค้า หรือการผลิตสินค้าใหม่ ๆ หรือการสร้างจิตสำนึกของสมาชิกภายในกลุ่มเกิดความเป็นเจ้าของและมีการบริหารจัดการเชิงระบบและมีส่วนร่วมอบรมให้ความรู้ การส่งเสริมด้านความรู้ โดยการหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาเติมเต็มให้แก่สมาชิก และคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

อภิปรายผล

1. สภาพปัญหาการผลิตหมวกใบลาน กรณีศึกษา: กลุ่มหมวกเปียวใบลาน หมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านโคกลาน ตำบลบ้านราม อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

1.1 ปัญหาอุปสรรค และวัตถุดิบ พบว่า ขาดแคลนวัตถุดิบ เนื่องจากใบลานเป็นพืชที่ขึ้นเองตามธรรมชาติจึงทำให้วัตถุดิบไม่เพียงพอต่อนำมาทำผลิตภัณฑ์ และจำนวนใบลานเริ่มลดลง เพราะโดนตัดเพื่อนำพื้นที่ที่ต้นลานขึ้นไปปลูกสร้างอาคาร รวมทั้งวัตถุดิบใบลานที่นำมาทำผลิตภัณฑ์ต้องอาศัยกรรมวิธีทางธรรมชาติโดยการนำมาตากแดด จึงอาจจะมีเรื่องของฤดูกาลเข้ามามีผลต่อการทำผลิตภัณฑ์ สอดคล้องกับการวิจัยของ วัชรระ ขาวสังข์ ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการเพื่อการพัฒนาของกลุ่มเบเกอร์รี่ ตำบลท่าเสา จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในด้านวัตถุดิบในการนำมาผลิตเบเกอร์รี่มีราคาสูงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น แต่ผู้ผลิตไม่สามารถไปขึ้นราคาสินค้าได้ (วัชรระ ขาวสังข์ , 2559)

1.2 ปัญหาในการทำหมวกเปียวใบลาน พบว่า ข้างฝีมือในการผลิตไม่เพียงพอกับการผลิตผลิตภัณฑ์ ต้องใช้แรงงานคนในการสานหมวกเปียวไม่สามารถที่จะนำเครื่องจักรมาผลิตแทนได้ และเมื่อมีการสั่งซื้อเป็นจำนวนมากผู้ผลิตไม่สามารถผลิตได้ทันต่อรายการสั่งซื้อได้ และในระหว่างการผลิตหมวกเปียวใบลานอาจจะเกิดการแตกของใบลานได้ในระหว่างที่สานอยู่หรือบางครั้งใบลานเกิดการขึ้นรา หรือห่วยที่ใช้อาจการแตกได้ สอดคล้องกับการวิจัยของ ศรีรินทร์ ชันติวัฒนกุล ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการตลาดของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในเขตจตุจักรเพื่อการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน ผลการวิจัย พบว่า ด้านการผลิตของกลุ่มอาชีพ ไม่มีความเชี่ยวชาญ จนทำให้สินค้าบางประเภทออกมาแล้วไม่ทันนิยม (ศรีรินทร์ ชันติวัฒนกุล, 2558)

1.3 ปัญหาด้านการรวมกลุ่มหมวกเปียวใบลาน พบว่า สมาชิกของกลุ่มหมวกเปียวใบลานส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มิอาชีพหลัก หรือสมาชิกติดภารกิจหรือธุระส่วนตัว ซึ่งทำให้ยากต่อการรวมกลุ่ม ทำหมวกเปียวใบลาน จึงไม่มีความพร้อมเท่าที่ควรเพราะสมาชิกบาง

คนจึงทำให้ไม่มีความพร้อมจึงทำให้กลุ่มไม่มีความเจริญเติบโต สอดคล้องกับการศึกษา ชูไรดา เจาะแฉะ ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการส่งเสริมกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลสาพน อําเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ด้านแผนงานโครงการและการบริหารจัดการ มีการจัดทำแผนงานโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมกลุ่มอาชีพ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนส่งเสริมอาชีพ แต่ยังคงขาดการมีส่วนร่วมของกลุ่มอาชีพเท่าที่ควรมีการจัดทำแผนงานส่งเสริมอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม (ชูไรดา เจาะแฉะ, 2555)

1.4 ปัญหาด้านการตลาด พบว่า ขาดประสบการณ์ในด้านการจัดหาตลาดที่จะมารองรับ จึงทำให้ไม่มีการกระจายสินค้า และสินค้าของกลุ่มไม่เป็นที่ยอมรับ จึงส่งผลให้กลไกการตลาดของกลุ่มผู้ผลิตหมวกเปียกโบราณไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น สอดคล้องกับการศึกษาของ นางคันช พลพวง ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมอาชีพกลุ่มทอผ้าบ้านกอก หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านกอก อําเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ขาดการตลาดจำหน่ายสินค้าร่วมกันของสมาชิกภายในกลุ่มและภายในเครือข่าย ด้านการจัดทำงบประมาณ (นางคันช พลพวง, 2554)

1.5 ปัญหาการกตราคาจากพ่อค้าคนกลาง พบว่า มีการจำหน่ายสินค้าให้แก่พ่อค้าคนกลาง เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว จึงทำให้เกิดการกตราคาสินค้า ส่งผลให้สินค้ามีราคาสูง เพราะต้องพ่อค้าคนกลางก่อนจะถึงผู้ใช้งานจริง และสุดท้ายผู้ที่ได้กำไรคือพ่อค้าคนกลาง เนื่องจากรับซื้อสินค้าในราคาที่ต่ำแต่นำสินค้ามาขายในราคาแพง สอดคล้องกับการศึกษาของ นรเศรษฐ์ เจริญฤทธิ์ศักดิ์ ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมอาชีพของเทศบาลตำบลต้นตาล - พระยาพด อําเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการส่งเสริมอาชีพของเทศบาล จะเกิดขึ้นจากการที่สมาชิกไม่มีเวลาที่จะมาเข้ากลุ่ม และการมีการจำหน่ายสินค้าให้แก่พ่อค้าคนกลาง เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว จึงทำให้เกิดการกตราคาสินค้า (นรเศรษฐ์ เจริญฤทธิ์ศักดิ์, 2552)

1.6 ปัญหารูปแบบผลิตภัณฑ์หมวกเปียกโบราณ พบว่า สมาชิกไม่มีความรู้ และความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบหมวกเปียกโบราณ ทำให้รูปทรงของสินค้าไม่เป็นสะดุดตาแก่ผู้ซื้อ ซึ่งหากกลุ่มผู้ผลิตหมวกเปียกโบราณมีการออกมาแบบที่แปลกใหม่ จะทำให้สินค้าของกลุ่มผู้ผลิตเป็นที่น่าสนใจจากลูกค้า และเป็นที่ต้องการของท้องตลาดหรือที่เป็นที่ต้องการของตลาด สอดคล้องกับการศึกษาของ พรทิพย์ ฤกษ์คำ ศึกษาเรื่อง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมอาชีพ: กรณีศึกษากลุ่มผ้าบาติก องค์การบริหารส่วนตำบลท่าจั่ว อําเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้เป็นที่ยอมรับและความต้องการของตลาด จึงไม่มีการจัดฝึกอบรมเพิ่มทักษะ ความรู้ให้แก่สมาชิกกลุ่ม ด้านการติดตามประเมินผล คือ ขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการวัดผลความสำเร็จของการดำเนินงาน และการพัฒนาอาชีพกลุ่มผ้าบาติก (พรทิพย์ ฤกษ์คำ, 2554)

2. วิธีการผลิตหมวกโบราณ กรณีศึกษา: กลุ่มหมวกเปียวโบราณ หมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านโคกลาน ตำบลบ้านราม อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

2.1 การเตรียมวัตถุดิบ และอุปกรณ์ พบว่า วัตถุดิบ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตหมวกเปียวโบราณมีทั้งหมด 4 ประเภท คือ 1) ใบลานที่เป็นใบแก่จัด 2) ด้ายสำหรับเย็บหมวกเปียวจะใช้เชือกไนลอน 3) เข็มหมุด/เข็มเย็บผ้า 4) หวาย ใช้หวายหิน สอดคล้องกับการศึกษาของ เกษญา พัฒรานนท์ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานโบราณโดยใช้วิธีการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มเป้าหมายได้แนวทางในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ คือ การนำใบลานมาจักสานโดยประยุกต์สวดลายและรูปแบบผลิตภัณฑ์ กล้องทึบชูใบลานให้แปลกใหม่จากที่มีอยู่เดิมแต่มีเอกลักษณ์ของตนเองที่ยังคงอนุรักษ์ศิลปะของงานจักสานดั้งเดิมไว้ (เกษญา พัฒรานนท์, 2553)

2.2 ขั้นตอนการทำหมวกเปียว พบว่า ขั้นตอนการทำหมวกเปียว ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) การสานหมวกเปียว 2) การสานหมวกเปียว 3) การร้อยหวาย การนำหวายมาผ่าซีกออกเป็น 2 ซีก แล้วนำมาหวายในแต่ละซีกไปประกบริมหมวก และ 4) การตกแต่งหมวกเปียวโบราณ เริ่มต้นจากการตัดแต่งปลายหมวก สอดคล้องกับการศึกษาของ อนุชาติ บุระณะพิมพ์ ได้กล่าวว่า เป็นขั้นตอนที่สำคัญโดยนำวัตถุดิบที่แปรรูปแล้วมาสานโครงเป็นรูปร่างหมวกเปียวโบราณ การสานโครงหมวกเปียว คือ การนำใบลานสองใบขึ้นใบ มาสานจนเป็นโครงเพื่อเพื่อเป็นแนวทางที่ จะมาทำเป็นการทำหมวกเปียวโบราณต่อไป (อนุชาติ บุระณะพิมพ์, 2547)

3. แนวทางส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นการผลิตหมวกโบราณ กรณีศึกษา: กลุ่มหมวกเปียวโบราณ หมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านโคกลาน ตำบลบ้านราม อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

3.1 แนวทางการส่งเสริมด้านการพัฒนาอาชีพ พบว่า ส่งเสริมให้สมาชิกยึดกฎระเบียบของกลุ่ม โดยการบริหารงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้จากสมาชิกในกลุ่มและบุคคลภายนอกจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกในการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ สอดคล้องกับการศึกษาของ เกษญา พัฒรานนท์ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานโบราณ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ คือ การนำใบลานมาจักสานโดยประยุกต์สวดลายและรูปแบบผลิตภัณฑ์กล้องทึบชูใบลานให้แปลกใหม่จากที่มีอยู่เดิมแต่มีเอกลักษณ์ของตนเองที่ยังคงอนุรักษ์ศิลปะของงานจักสานดั้งเดิมไว้ (เกษญา พัฒรานนท์, 2553)

3.2 แนวทางส่งเสริมด้านการตลาด พบว่า หาแหล่งจำหน่าย พร้อมด้วยการทำโฆษณาประชาสัมพันธ์ กำหนดราคาสินค้า นำสินค้าไปออกบูทภายในจังหวัด สอดคล้องกับการศึกษาของ นางคันช พลพวง ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมอาชีพกลุ่มทอผ้าบ้านกอก หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านกอก อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรนำผลิตภัณฑ์ผ้าทอไปเผยแพร่จำหน่ายในงานแสดงสินค้า (OTOP) ที่ส่วนราชการจัดเป็นประจำ ด้านการบริหารจัดการ การนำนักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมการผลิตผ้าทอของกลุ่ม พร้อม

ด้วยสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องอุปโภคบริโภคที่ทันสมัย ด้านการประเมินผล กลุ่มทอผ้าควรนำผลการประเมินในแต่ละครั้งไปปรับปรุง พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น (นงคันทิชา พลพวง, 2554)

3.3 แนวทางส่งเสริมด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ พบว่า การให้ความรู้แก่สมาชิกในกลุ่มในเรื่องการผลิตผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการผลิตที่ทันสมัยตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้า หรือการจัดให้วิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในการออกแบบ ลวดลาย บรรจุภัณฑ์ สอดคล้องกับการศึกษาของ ซูไรดา เจแฉะ ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการส่งเสริมกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลสาปพัน อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของชุมชน มีการส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของประชาชนกลุ่มอาชีพชุมชนยังรวมตัวไม่เข้มแข็ง ควรมีการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม (ซูไรดา เจแฉะ, 2555)

3.4 แนวทางส่งเสริมด้านความรู้แก่คนในชุมชน พบว่า แนวทางส่งเสริมด้านความรู้แก่คนในชุมชน โดยการจัดอบรมระดมความคิดความรู้ของคนในชุมชน โดยมีทางภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนด้านความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มอาชีพและสมาชิก ภายในกลุ่มอาชีพจากปัญหาด้านการผลิตทั้งในเรื่องของปริมาณการผลิตให้ทันต่อความต้องการของลูกค้า หรือการผลิตสินค้าใหม่ ๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ กนกพร ฉิมพลี ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมเครื่องจักสาน ผลการวิจัยพบว่า การถ่ายทอดความรู้ มีรูปแบบการถ่ายทอดอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยกระบวนการจัดการความรู้ดังกล่าวมีลักษณะเป็นวงจรที่เมื่อถ่ายทอดความรู้แล้วสามารถย้อนกลับไปกำหนดความรู้ในรูปแบบอื่น ได้อย่างต่อเนื่อง (กนกพร ฉิมพลี, 2555)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

กลุ่มหมวกเปียกโบราณควรจัดหาผู้ที่มีความรู้ในด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อมาให้ความรู้แก่สมาชิกที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบหมวกเปียกโบราณ และมีการให้ความรู้ในด้านการจัดการตลาด โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญในด้านการตลาดมาให้ความรู้ ส่วนตำบลบ้านรามนั้นควรส่งเสริมหรือนำสินค้าของกลุ่มหมวกโบราณที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของตำบลมาจำหน่ายในงานประจำปีของตำบล อีกทั้งนำเสนอวิถีวัฒนธรรมของวิถีชีวิตชุมชนตำบลบ้านรามมากกว่าที่จะเน้นด้านการการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่มีเอกลักษณ์ นอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมาวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ จัดการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบถึงข้อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และมีแนวทางในการแก้ไขได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากกลุ่มหมวกเปียกโบราณนั้นมีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว จึงต้องวางแผนรองรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย ทำการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องโดยตลอด

เพื่อช่วยกระตุ้นและสร้างการรับรู้ให้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หมวกเปียวโบราณ ข้อเสนอแนะวิจัยครั้งต่อไป 1) ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อการผลิตหมวกเปียวโบราณเพื่อทราบถึงความต้องการของตลาด และนำผลที่ได้มาปรับปรุงการผลิตหมวกเปียวโบราณ 2) ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการผลิตหมวกเปียวโบราณ เพื่อส่งเสริมอาชีพภายในท้องถิ่นอย่างยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร ฉิมพลี. (2555). รูปแบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมเครื่องจักสาน : กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครราชสีมา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อม. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เจษฎา พัฒรานนท์. (2553). การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานท้องถิ่นโดยใช้วิธีการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษา กลุ่มจักสานใบกะพ้อ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภोजุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูไรดา เจาะแฉ. (2555). การพัฒนาการส่งเสริมกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลสาพัน อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นงนุช พลพวก. (2554). การส่งเสริมอาชีพกลุ่มทอผ้าบ้านกอก หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านกอก อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอุดรธานี. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นรเศรษฐ์ เจริญฤทธิ์ศักดิ์. (2552). การส่งเสริมอาชีพของเทศบาลตำบลต้นตาล - พระยาทด อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสระบุรี. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรทิพย์ กุญคำ. (2554). องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมอาชีพ : กรณีศึกษากลุ่มผ้าบาติก องค์การบริหารส่วนตำบลท่าจั่ว อำเภอยะยงต์ จังหวัดตรัง. ใน สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วัชร ขาวสังข์. (2559). ปัญหาและความต้องการเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านเบเกอร์รี่ ตำบลท่าสาป จังหวัดยะลา. ใน เอกสารการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 1 “สร้างเสริมสหวิทยาการ ผสมผสานวัฒนธรรมไทย ก้าวอย่างมั่นใจเข้าสู่ AC”. มหาวิทยาลัยราชธานี.

- ศรินทร์ ชันติวัฒนกุล. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการตลาดของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในเขตจตุจักรเพื่อการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน. วารสารบริหารธุรกิจ ศรีนครินทร์วิโรฒ, 6(1), 69-81.
- สมปฤดี เสนเดช. (2561). หัตถกรรมหมวกเปียวโบราณ บ้านโคกลาน. เรียกใช้เมื่อ 18 สิงหาคม 2562 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/648137>
- อนุชาติ บุรณะพิมพ์. (2547). การจักสานผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัย เศรษฐกิจและผลิตผลป่าไม้ กรมป่าไม้.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2544). มิติชุมชน: วิธีคิดท้องถิ่นว่าด้วย สิทธิ อำนาจ และการจัดการทรัพยากร. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.